

KVALITETSREDOVISNING

År 2009-2010

Innehållsförteckning:

Sida

1. Framsida
2. Innehållsförteckning
3. Inledning
4. Förutsättningar
6. Område - Kunskap - Svenska
8. Område - Kunskap - Matematik
10. Område - Miljö
13. Område - Normer och värden
16. Område - Elevers ansvar och inflytande
19. Område - Barns livsstil och hälsa
21. Område - Skolans kvalitetsrapport
24. Bilaga: Likabehandlingsplan

*"En droppe droppad i livets älv
har ingen kraft till att flyta själv.
Det ställs ett krav på varenda droppe.
Hjälp till att hålla de andra oppe!"*

Tage Danielsson

Läsåret 2009-2010 minns vi som året då:

- Renoveringen startade
- Skolinspektionen besökte Trosa Kommun
- Arbetet med Lokala pedagogiska planeringar börjar ta form

Renoveringen är äntligen igång. I april kom grävskopan, nu är hela byggnaden från 60-70 talet jämnad med marken och återuppbyggnaden i två våningar har startat. Hela processen går fantastiskt bra. Tack vare en positiv personalgrupp, glada barn, förstående föräldrar och ett kompetent och kunnigt byggföretag går det komplikationsfritt och smidigt. Självklart är det påfrestande för alla parter, men med ett positivt tänkande och en vetskap om att vi får en ny fin skola så anpassar vi oss.

Skolinspektionen besökte Trosa kommun och därmed Vitalisskolan under våren. Inspektionens mål är att hitta det som **inte** fungerar. Vi fick en del nedslag, både av mindre karaktär, så som att det inte i timplanen framgick fördelningen i tid mellan SO och NO ämnena och att de som inte klarar simkravet saknar enskilda åtgärdsprogram för detta, vi hade bara en generell handlingsplan.

De mer omfattande nedslagen delar vi med majoriteten av landets skolor. Vi klarar inte att få alla elever att nå målen i alla ämnen. Det är också svårt att nå att alla lärare har full behörighet i alla ämnen, en konsekvens av lärarutbildningens upplägg de senaste åren.

I den muntliga genomgången fick också det positiva sitt utrymme. Det var med både glädje och stolthet som jag tog emot de muntliga omdömena där inspektörerna uttryckte att de var "mycket imponerade av en engagerad och positiv personal som delar med sig av sin kunskap" och att också var "mycket imponerade av att möta elever som är trygga, trivs och vänder sig till vuxna".

Vi har åtgärdat de nedslag som är av mindre omfattning och diskuterar och planerar nu för de som är mer omfattande.

Utvecklingsarbetet har detta läsår haft fokus på de "Lokala pedagogiska planeringar" som kommer att ersätta skolans arbetsplan. Det är ett arbete som kräver både tid och process, arbetslagen har kommit olika långt, men alla är på god väg. En lokal pedagogisk planering tydliggör målen, både de som eleverna skall uppnå och de som eleverna strävar emot. Att tydliggöra även strävansmålen är viktigt, de har tidigare inte haft det fokus som de skall ha. I och med att målen tydliggörs ökar faktakunskaperna. Både metoder och arbetsgång blir tydligare och därmed följer att även slutbedömningen tydliggörs. Barn och föräldrar blir mer delaktiga och föräldrarna får därmed större förutsättningar att stötta sitt barn.

Juni 2010
Lena Agartson

FÖRUTSÄTTNINGAR
VITALISSKOLAN
FÖRSKOLEKLASS - SKOLÅR 6
OCH
FRITIDSHEM

Fakta

Antal elever, 350

Förskoleklass, 44

Åk 1-3, 171

Åk 4-6, 135

Antal personal, 27,1

varav antal lärare, 23

antal behöriga lärare, 23

Nyckeltal

Personal(åa) /100 elever, 8,5

Lärare(åa)/100 elever, 7,9

Lärare/100 barn i förskoleklass (å.a.) 6,7

Barn/årsarbetare fritidshem, 17

Andel personal på fritidshem med högskoleutbildning, 47%

Andel behöriga lärare, 100%

Vitalisskolan är en F-6 skola med ca 350 elever och en fritidshemsverksamhet för ca 200 barn. Elevantalet har ökat även detta läsår. Vi har behövt använda alla skolans ytor, tyvärr även de som är mindre ändamålsenliga. Vårt skolbibliotek lyckades vi att behålla fram tills det att rivningen startade.

Skolan byggdes år 1953, en tillbyggnad uppfördes på 60-talet. En mindre renovering skedde på 70-talet, då fick skolan också en paviljong som skulle vara tillfällig, men som blev kvar. Planeringsarbetet inför renoveringen påbörjades redan våren 2007, det har legat nere under en period, men intensifierades igen våren 2009. Ersättningslokaler, fina paviljonger, kom på plats i augusti 2009 och tre klasser och två fritidsavdelningar flyttade då dit. Nästa steg startade i februari, då flyttade ytterligare två klasser och den största fritidsavdelningen ut i paviljongen. Nu är hela rivningen av 60- och 70-tals husen genomförd och det nya husets grund är påbörjad. Renoveringen kommer att pågå under ca tre år.

Skolans inre miljö är definitivt i behov av renovering, men är trots det mycket trivsam. Elevarbeten av olika slag finns överallt och den positiva stämning som råder både bland barn och vuxna ger ett positivt intryck. Investeringsmedel används regelbundet för att byta ut elevernas arbetsredskap, under året har en hel del bord byts ut till sk. "tysta" bord.

Vitalisskolan ligger nära naturen, skogen är vår granne, något som vi har stor glädje av i alla sammanhang. Det är nu under renoveringsperioden extra betydelsefullt eftersom skogen är en väl använd lekplats. Det är också enkelt att använda naturen för naturpedagogik, utelektioner, tipspromenader m.m.

Skolgården blir under renoveringsperioden mycket begränsad, men till vår stora glädje fick den populära kompisgungan sin plats även nu. Q-lanplanen är väl använd både dag- och kvällstid.

Idrottslektionerna utomhus blir varierande eftersom utomhusmiljön och skogen ger goda förutsättningar till det.

Vitalisskolan har ett tematiskt arbetssätt med både korta och mer omfattande teman. Det innebär att det tema som är aktuellt och som väljs av lärarna, spänner över flera ämnen. Eleverna är sedan aktiva i det fortsatta planeringsarbetet. Deras idéer tas till vara och ligger till grund för fortsatt planering. Arbetet avslutas ofta med något slags uppträdande, vilket uppskattas av både barn och föräldrar. Läs-skrivutveckling och matematik är i fokus. Tack vare årets matematiksatsning har vi kunnat lärarförstärka, kompetensutveckla och köpa in fler läromedel. Vi ger också de estetiska ämnena utrymme. I både bild och musik är det lärare som har ett extra intresse och en fördjupad utbildning som håller i ämnet. Vår Skolkör är ett mycket uppskattat inslag. De har flera konserter och ofta något annat uppträdande, i år fick vi njuta av musikalen "Sagosåpan".

Den årliga "Öppet hus dagen" för barn och föräldrar är mycket uppskattad. Utvärderingen visar att det är ett bra tillfälle för föräldrar och barn att göra olika aktiviteter tillsammans. De nätverkskvällar för föräldrar som innehållit både genomgångar av dagens matematikundervisning och diskussioner kring kunskapssyn är också uppskattade men tyvärr är det få som kommer.

Fritidshemsverksamheten har sammantaget fem avdelningar, utifrån lokalsituationen är grupperna varierande i antal barn. Några avdelningars lokaler är svårarbetade och små, det visar sig även i föräldraenkäten att detta påverkar verksamheten negativt. Pedagogerna har lagt sig vinn om en välplanerad och innehållsrik verksamhet där elevernas inflytande är viktigt. Det är inget lätt uppdrag att balansera barnens önskemål om att göra det de vill samtidigt som ett rikt och varierat utbud av aktiviteter krävs. Flera av dem som har sin tjänst på fritids fyller också en viktig funktion inom F-åk 6. För åk 1 har vi en form av samlad skoldag för att dels skapa halvklasstimmar och dels ge alla, oavsett fritidsplats eller inte, en möjlighet att delta i s.k. skolfritids. Personal från fritids finns för varje åk 1 klass, de ansvarar då för den verksamheten som är inom fritids verksamhetsområde.

Vitalisskolan har 100% behöriga lärare. En del lärarutbildningar tillgodoser inte full behörighet i alla ämnen för alla årskurser. För att tillgodose detta läggs skolans organisation så att ett lärarsamarbete inom årskursen sker. Planeringen utgår från att lärare tolkar och identifierar vilka kunskaper som eleverna ska utveckla enligt målen i läroplan och kursplaner och gör en planering för undervisningen i den årskurs eller i det arbetsområde som planeringen avser.

Planeringen ska utgå från mål att sträva mot och de förmågor som anges där. Läsårets utvecklingsarbete har haft/har fokus på " Lokala pedagogiska planeringar" där planeringen utgår från ämnets/områdets strävansmål.

OMRÅDE KUNSKAPER - SVENSKA

Läroplanens mål

Läroplanen uttrycker följande mål: Skolan ska sträva efter att varje elev utvecklar ett rikt och nyanserat språk samt förstår betydelsen av att vårda sitt språk.

Mål

Barn och studerande ska under sin skolgång i Trosa kommun ständigt utveckla kvaliteten på sina muntliga och skriftliga förmågor.

Målindikator

Målet är nått när alla elever i skolår 3 har fått minst godkänt i nationella provet i svenska för skolår 3.

Målindikator

Målet är nått när alla elever i skolår 5 har fått minst godkänt i nationella provet i svenska för skolår 5.

Graden av måluppfyllelse

Skolår 3 uppfyllt till 94%

Skolår 5 uppfyllt till 83%

Reflektion - analys

Läsningen är grunden och en förutsättning för ett fortsatt lärande. Vitalisskolan har en hög ambitionsnivå i att tidigt hjälpa de barn som behöver extra stöd i sin läsinläring. Detta sker på olika sätt, i mindre grupper inom klassen, extra individuellt stöd, speciallärartid, parallelllärostöd och halvklasstimmar i åk 1 och 2. Under halvklasstimmar har fritidspersonal skolfritids med barnen, denna tid ligger i det dagliga schemat. Detta gäller både då och under den tid som ligger i slutet av dagen och gäller för alla barn, även de som inte har fritidsplats. Vi tror att dessa halvklasstimmar har bidragit till att så många av årets åk 3 elever nått målen.

Läsningen är oerhört viktig ur flera aspekter, den är ingångsporten för att gå vidare i lärandet, alla ämnen bygger på att kunna läsa texter. Den påverkar även vårt sätt att tänka, ger övning i både abstrakt och hypotetiskt tänkande. Skolan måste ge olika slags insatser för att kunna nå alla barn. Det är ett arbete som kräver ständig utveckling.

Lärarna har ett stort intresse och en hög ambition vad det gäller att hela tiden finna nya lösningar för att tillgodose alla barns behov. Vi har en del databaserade hjälpmedel som är mycket viktiga. Vi har fortsatt förtätningen av bärbara datorer till elever med läs- och skrivsvårigheter. Dessa datorer är utrustade med alla olika hjälpmedel som finns, vilket ger mycket gott stöd och därmed ett bra resultat.

De nationella proven bedöms utifrån tanken är att de skall stödja inläring. Det är då viktigt att fånga upp de kunskapsluckor som finns, för att säkerställa att kunskapsbasen inför år 7 är god. Vad det gäller rättningen av de nationella proven så har mallarna har följts exakt och ingen hjälp till elever har funnits under provens gång.

Åk 3 eleverna har generellt klarat alla delar bra, det är 94% av dem som når målen. Det stöd som några elever har fått har givit ett gott resultat. I den del som handlar om läsförståelse så syns inga skillnader mellan pojkar och flickor.

De barn som har läs- och skrivsvårigheter har naturligtvis svårt att nå målen, detta trots olika former av regelbundet stöd t.ex. alternativa verktyg och individuellt lärarstöd.

Åk 5 eleverna har ett lägre resultat, det är 83% av eleverna i åk 5 som når målen i svenska. Åtgärdsprogram görs, i samråd med elever och föräldrar, för de som behöver mer stöd och lärarna stöttar eleverna utifrån den enskilda elevens nivå och behov. Stöttningen sker bl.a. genom mindre grupper, grupptimmar och nivågruppering. Det har funnits en extralärare för våra åk 5 elever, vilket har möjliggjort ett individualiserat stöd. I denna grupp finns också många bärbara datorer.

Förskollärarna i förskoleklassen har vidareutvecklat arbetet med "Bornholmsmodellen" enligt Ingvar Lundberg, ett pedagogiskt material som används är t.ex. språklådor. En av förskollärarna har ett extra ansvar för verksamhetens utvecklingsarbete med barns språkutveckling.

De yngre barnens lektioner i svenska har detta året haft ett tydligt fokus på läsutvecklingen. Det har varit olika läsprojekt och teman med läsningen i fokus under hela läsåret. I detta arbete ingår också reflekterande samtal kring olika texter.

För de äldre eleverna har även skrivprocessen varit i fokus, ett antal olika skrivprojekt, där även andra ämnen t.ex. SO/NO vävts in har genomförts. Olika arbeten har också gjorts för att öka elevernas kunskap i läsförståelse.

Även under detta läsår, fram till det att rivningen startade, har skolbiblioteket prioriterats. Där fanns en bibliotekarie fyra timmar varannan vecka, det underlättar när eleverna lånar böcker, förslag på böcker ges och det är ordning bland böckerna. Abonnemanget hos Bibliotekstjänst kvarstod terminen ut och återupptas när vårt nya bibliotek är klart.

Under läsåret har flera elever, både pojkar och flickor, kunnat delta i "Robomemo". Vi har haft en egen skollicens. Det är ett program som tränar arbetsminnet, det krävs 25 tillfällen för att genomföra träningen. Eleverna har nu med ett gott resultat kunnat träna sitt minne via detta dataprogram. Majoriteten har haft kvarstående positiva effekter av denna insats.

Ökad måluppfyllelse:

att utveckla diagnosmaterialet med Lässtandarder

att köpa in fler klassuppsättningar av bra böcker för aktiv gemensam läsning

att införa en diagnos per termin

att köpa in fler bärbara datorer

att fördjupa arbetet med reflekterande texter

att nivågruppera i svenska

att ge fler elever enskilt stöd, tidigare

att ha en fortsatt lärarsatsning, kompetensutveckling

OMRÅDE KUNSKAPER – MATEMATIK

Mål

Läroplanen (Lpo94) uttrycker följande mål: Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola behärskar grundläggande matematiskt tänkande och kan tillämpa det i vardagslivet.

Målindikator:

Målet är nått när:

Skolår 3: Alla eleverna i skolår 3 har fått minst godkänt i nationella provet i matematik för skolår 3

Skolår 5: Alla eleverna i skolår 5 har fått minst godkänt i nationella provet i matematik för skolår 5

Graden av måluppfyllelse

Skolår 3:

Uppfyllt till 92%

Skolår 5:

Uppfyllt till 77%

Reflektion – analys

Bedömningarna av elevernas prov har skett helt enligt den rättningsmall som finns. De instruktioner som finns för hur proven skall genomföras har också följts till punkt och pricka. Proven kompletterar de målkontroller som genomförs sammantaget synliggörs elevens eventuella kunskapsluckor och blir då ett underlag för framtida kompletterande insatser.

Skolår 3:

Proven i matematik gav ett genomgående bra resultat. Ett undantag fanns dock, ett av delproven visade tydligt att ett område inte var tillräckligt genomgången för att majoriteten av eleverna skulle behärska det. Resultaten visade också vilka delområden som några elever behövde ytterligare stöd i för att kunna. Med de kompletterande individinsatser som genomfördes nådde fler terminens mål än antal som klarade alla moment i de nationella proven.

Genom åren har matematik varit ett ämne där pojkarna hävdar sig väl gentemot flickorna. De senaste två åren har dock fler pojkar än flickor inte nått godkänt på alla delar inom matematiken. Det har tidigare år varit flickorna som dominerat den grupp som behöver kontinuerligt stöd i matematik.

Skolår 5:

Stora insatser, ett medvetet och motiverande arbete, både med elever och föräldrar har, både på individ- och gruppnivå, givit ett gott resultat.

Även i matematiken har de egna bärbara datorerna haft stor betydelse som verktyg för att underlätta inlärning.

En del elever behöver utmaningar och andra behöver längre tid för att känna att de lyckas i matematiken. Därför är det viktigt för alla att både kunna nivågruppera och ha

matematik i mindre grupper. Med hjälp av extra lärarresurser har vi på olika sätt kunnat tillgodose eleverns enskilda behov.

Matematiken har haft fokus under läsåret genom både vår utvecklingsgrupp och med den matematiksatsning som möjliggjorts med stöd av extra anslag under år 2010. Intresset för att vidareutveckla matematiken är stort. Det är två lärare/förskollärare som har läst matematik på högskolan. Den fördjupade kunskapen har medfört att matematiken får en tydlig plats och genomsyrar verksamheten redan i förskoleklassen. Vi har använt de extra pengarna till kompetensutveckling, bl.a. till att kunna låta flera delta i Matematikbiennalen. De möjliggjorde också att en lärare fick tid till att sätta sig in i diagnosmaterialet "Diamant" som vi kommer att börja använda till hösten. En mycket viktig personalförstärkning möjliggjordes också, vi har haft mindre grupper i matematik i några klasser. Vi har också kunnat utveckla vårt läromedelsbestånd och kunnat komplettera med laborativt material. Även Fritids har kunnat införskaffa pedagogiskt material för att fortsätta med vardagsmatematiken i sin verksamhet på ett mer strukturerat sätt.

Ökad måluppfyllelse genom:

- att matematiken genomsyrar verksamheten från förskoleklass
- att organisationen ger behöriga lärare i matematik för alla elever
- att möjliggöra mindre grupper i alla klasser
- att arbeta fram fler metoder för att utmana de duktiga eleverna
- att införa mer praktisk/laborativ matematik
- att införa diagnosmaterialet "Diamant", F-åk 6
- att utveckla strävansmålen genom "Lokala pedagogiska planeringar" och målkontroller
- att fortsätta kompetensutvecklingen för lärare
- att specialläraren delger sin kunskap i laborativ matematik
- att köpa in ytterligare material
- att Fritids fördjupar sitt arbete med vardagsmatematiken

OMRÅDE MILJÖ- KRETSLOPPSTÄNKANDE

Mål

Läroplanen för *grundskola, förskoleklass och fritidshem* (Lpo94) uttrycker följande mål: Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola känner till förut-sättningarna för en god miljö och förstår grundläggande ekologiska sammanhang.

Kriterier för måluppfyllelse

Uppfyllt

1. Skolan har en tydlig *miljöplan* med mätbara mål. Miljöplanen är känd av alla och följs till viss del. Miljöplanen utvärderas varje år mot målen.
2. Barn och elever ges efter förmåga möjlighet att påverka verksamhetens miljöarbete (tex. är delaktiga vid diskussioner och beslut).
3. Miljöarbetet diskuteras i personalgruppen vid vissa tillfällen tex. vid arbete med miljöplan
4. Miljöfrågor beaktas vid planering av verksamheten.
5. Närmiljön (inkl. gården) används till *utepedagogik* i lärande om natur och ekologiskt tänkande
minst 1 gång/termin (skolår 6-9)
minst 2 ggr/termin (skolår 3-5)
minst en gång/månad (förskola-
skolår 2)
6. Alla klasser och avdelningar arbetar konkret med källsortering

Hög måluppfyllelse

-Skolan har en tydlig *miljöplan* med mätbara mål. Miljöplanen följs av de flesta på skolan/förskolan och utvärderas varje år mot målen.

-Miljöråd (en grupp lärare och elever som på olika sätt arbetar med miljöfrågor) finns på skolan/förskolan. Barn och elever påverkar ofta verksamhetens miljöarbete (tex. är delaktiga vid diskussioner och beslut).

-Miljöarbetet diskuteras återkommande i personalgruppen och är en del av verksamheten.

-Miljöfrågor genomsyrar flera av skolans ämnen/ förskolans teman. Vuxna tar ofta tillvara tillfällen att diskutera och reflektera runt miljöfrågor (tex. resurshushållning, ekologiska frågor)tillsammans med barnen/eleverna

-Närmiljön (inkl. gården) används till *utepedagogik* i lärande om natur och ekologiskt tänkande
minst 2 ggr/termin (skolår 6-9)
minst 1 gång/mån (skolår 3-5)
minst varannan vecka (förskola-
skolår 2)

-De flesta barn och elever arbetar med kompostering, odling och med att ta tillvara sina odlingar.

-Alla klasser och avdelningar arbetar konkret med källsortering

Mycket hög måluppfyllelse

-Skolan har en tydlig *miljöplan* med mätbara mål. Miljöplanen följs av alla och utvärderas varje år mot målen.

Ökad måluppfyllelse

- att utöka kommunikationen via mail till föräldrar
- att ha mer fokus på energimedvetande
- att utveckla miljödiskussionerna i personalgruppen
- att ha ett miljötema varje läsår
- att öka omfattningen av skriftlig personalinformation via mail
- en genomgång av sopsortering för alla elever en gång per år
- att söka "Grön flagg" även för vårt miljöarbete
- att införa ett miljötema för alla, varje läsår

OMRÅDE NORMER OCH VÄRDEN

Mål

Lpo-94 läroplanen uttrycker följande mål "...aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling..."

Skolan skall sträva efter att varje elev

- utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och personliga erfarenheter
- respekterar andra människors egenvärde
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att bistå andra människor
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv

Målindikatorer

Det råder trygghet och trivsel på skolan

Barn och vuxna visar respekt för varandra

Mobbning och okamratligt beteende förebyggs och bekämpas

Skolan har klara och tydliga regler för arbete och samvaro

De vuxna reagerar på regelbrott och ger positiv och negativ feedback

Föräldrarna uppmuntras att engagera sig i sina barns skolgång

Måluppfyllelse

Underlag för bedömning av måluppfyllelse, uppfyllt

- 1.) Minst 95 % av eleverna i skolår 2- 9 skall i enkätfrågor uppge att de känner trivsel i skolan
- 2.) Minst 95 % av föräldrarna till elever i skolår 3,6 o 9 skall uppge att de upplever att det är tryggt i skolan (skall svara positivt, alltid eller oftast på fråga 1 och 2) i dokument "frågor värdegrundskola föräldrar"
- 3.) De flesta vuxna i skolan deltar aktivt i att förebygga och bekämpa tendenser till mobbning och okamratligt beteende.
- 4.) Skolan har tydliga normer och värden (regler) som är välkända av de flesta.
- 5.) De vuxna reagerar i allmänhet på regelbrott och strävar efter att reglerna skall tillämpas i vardagen.
- 6.) Minst 95% av eleverna i skolår 2-9 skall i enkätfrågor tycka att de vuxna i skolan hjälper till (ingriper) om någon bråkar eller blir illa behandlad
- 7.) Minst 95 % av föräldrarna till elever i skolår 3, 6 och 9 skall i enkätfrågor tycka att de uppmuntras till delaktighet och engagemang i barnens vardag i skolan. (skall svara positivt; alltid eller oftast på fråga 3) i dokument "frågor värdegrund skola föräldrar".
- 8.) Skolan har en likabehandlingsplan som följs upp årligen

Utvärderingens genomförande:

För intervjufrågorna och enkätfrågor finns särskilda frågeformulär. Klassens kvalitetsrapport och kommunens föräldraenkät.

Grad av måluppfyllelse

Graden av måluppfyllelse varierar mellan 78%-95%. Vi klarar inte 95% på punkterna 2, 6 och 7.

Reflektion-analys

Arbetet med "normer och värden" är ständigt pågående. Det är viktigt att diskussionen är levande och aktiv inom skolan, men dialogen med föräldrarna spelar också en stor roll. Generellt är vi mycket aktiva i vårt arbete med värdegrundsfrågorna och har kommit långt. Dessa frågor är en stor del av att vara en "Hälsodiplomerad" skola.

Den allmänna stämningen på skolan, både bland barn och vuxna är positiv. Att vuxna trivs tillsammans återspeglas positivt på arbetet med barnen. Även besökare utifrån kommenterar den positiva stämningen och atmosfären som idag finns på Vitalisskolan. Åk 6 elevernas kommentarer "på Vitalis finns igen mobbning" och "alla KAN samarbeta" bekräftar att vårt arbete ger resultat.

Det är en mängd olika insatser som krävs för att nå goda resultat. Livskunskap på schemat finns för alla klasser. Vi följer materialet SET, social emotionell träning som finns anpassat för olika åldrar. De stödjande samtal som elever får när behov uppstår har visat sig vara mycket viktiga. Samtalet kan ha olika mål, stärka självkänslan, ta tag i negativa beteenden är exempel på skäl till samtal. Vi-stärkande aktiviteter som Vitalis vänliga vecka, Hälsovecka m.m. är också viktigt för att skapa en vi-känsla på skolan. Fadderverksamheten gör att de yngre barnen lär känna äldre elever vilket också tonar ner den rädsla för äldre barn som ibland kan uppstå.

"Studion" vår lilla undervisningsgrupp är mycket viktig för de barn som behöver det lilla sammanhanget. Där får de möjlighet att fokusera på lärandet, störningsmomenten är färre och vuxentätheten ger snabbt stöd för de enskilda behoven.

Alla de handlingsplaner som vi gjort för att tydliggöra vårt värdegrundsarbete har nu börjat få genomslag. Handlingsplanerna skapar trygghet för barnen. De vet att negativa händelser fångas upp och reds ut av vuxna. Alla de hälsostärkande aktiviteterna uppskattas av eleverna och det ger goda trivselresultat. Att ha Livskunskap som ett ämne på schemat är mycket bra. Lärarna märker hur viktiga de olika etiska frågorna är och att behovet av att diskutera är stort. Diskussionerna är viktiga för att fånga upp frågor som barn har, materialet som används är åldersrelaterat. Samtalsgrupper finns även inom fritidshemsverksamheten. Faddersystemet som vi har kommer att utvecklas ytterligare, även förskoleklassbarnen kommer att ingå från vårterminen. Vi kommer också att utöka antal mötestillfällen.

Kometutbildningen har fortsatt, under läsåret har pedagoger på fritids och i förskoleklass gått utbildningen. Det är kommunikationsmetod som innebär att man förstärker barnens positiva beteenden. Metoden är mycket framgångsrik och ger snabbt goda resultat, lugnare barn och nöjdare personal.

Kamratstödjarna fungerar bra. De möter vuxna från Trygghetsteamet varannan vecka. De situationer som barnen förmedlar tas tag i direkt. Vid mötet får kompisstödjarna olika uppgifter att arbeta med till nästa möte. Strukturen på mötena har utvecklats under detta läsår.

På fritids pågår också arbetet med "normer och värden". Den dagliga samlingsituationen används för samtal kring värdegrundsfrågorna. Seriesamtal och samtalsgrupper med flickor respektive pojkar används som forum för att diskutera, både inom skolan och på fritids.

Ett gott samarbete med hemmen är förutsättningen för att kunna nå målet om en 100% trygg och trivsam skola.

Ökad måluppfyllelse

- att utveckla samarbetet med föräldrarna i vårt värdegrundsarbete
- att fortsätta att utbilda i och använda metoden Komet (förstärka positivt beteende)
- att vidareutveckla och fördjupa arbetet med genusfrågorna
- att ha ett strukturerat värdegrundsarbete i alla klasser/grupper vid höstterminens start
- att köpa in, komplettera material/livskunskap till fritids
- att tydliggöra Konsekvensstegen för eleverna
- att fastställa en plan för hur skadegörelse ersätts av elev
- att utveckla fadderverksamheten, även förskoleklassen skall ingå
- att personalförstärka i omklädningsrummen

OMRÅDE ELEVERS ANSVAR OCH INFLYTANDE

Läroplanen, Lpo-94 uttrycker följande mål:

Skolan skall sträva efter att varje elev

- tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö
- successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan
- har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former

Kriterier för uppfyllt

Eleverna

- har många tillfällen till att träna på att arbeta i demokratiska former, tex uttrycka sina åsikter och lyssna på andra i diskussioner, att besluta, rösta, välja
- är återkommande med och diskuterar och beslutar om vilka trivseregler, normer och värden som skall finnas i klassen och på skolan
- vet att de får bestämma/påverka vissa saker och andra inte
- planerar och utvärderar sitt skolarbete tillsammans med läraren; delmål, beting, läxor, prov
- får efter förmåga påverka hur han/hon skall arbeta tex. lärardelaktighet, arbetstakt, vilka hjälpmedel/läromedel, arbete enskilt- i grupp, skriftlig, muntlig redovisning osv.
- får efter förmåga påverka innehållet i undervisningen; vad vi ska fokusera på, prioritera, läsa först osv.
- tar ansvar för skolans ute- och innemiljön, genom att tex dekorera-göra trivsamt, städa, plocka skräp, diska.
- tar ansvar för den psykiska arbetsmiljön genom att återkommande få tillfälle att diskutera sådant som påverkar arbetsmiljön tex eget och andras uppförande/ beteende, kamratskap, tendenser till mobbning behov av arbetsro mm.

Läraren

1. -uppmuntrar eleverna att ta egna initiativ och eget ansvar
2. -nyttjar vardagens tillfällen för att stämma av med eleverna hur de ser på skolan och skolarbetet
3. -ser till att arbetsformer, arbetssätt och metoder i undervisningen varierar
4. -är tydlig med vad eleverna själva kan bestämma/ha inflytande över och inte
5. -är lyhörd för elevernas behov, (tex sätt att lära) intresse och önskemål
6. -ger pojkar och flickor lika stort talutrymme, uppmärksamhet och inflytande

De flesta elever upplever skolår 2-9 (minst 80%) upplever (i enkät "klassens kvalitetsrapport")

7. att de får vara med och planera och utvärdera skolarbetet (fråga 11, 12,1 3)
8. att de tar gemensamt ansvar för arbetsmiljön på skolan (14)
9. att de får vara med och påverka olika beslut (10,15)

Graden av måluppfyllelse

Vad det gäller läraren; 100% för fråga 1-5, fråga 6 är svårbedömd, upplevelsen att talutrymmet är lika, är troligtvis större än den faktiska situationen, så målet är nått till 98%.

Klassens kvalitetsrapport; fråga 7, 92%, fråga 8, 93%, fråga 9 91%, dvs. en hög måluppfyllelse

Reflektion-analys

Att vara med och bestämma och ta ansvar är något som alla klasser och fritidsgrupper ständigt arbetar med. För de yngsta barnen handlar det mycket om att påvisa positiva exempel och tydliggöra vilka regler som gäller i olika sammanhang. På fritids väljer man t.ex. att vara ute eller inne, leksituationer m.m. De yngsta barnen väljer också "pyssling" för praktiska arbeten. Under åk 2 utvecklas ansvaret, de är dock fortfarande olika mogna i att ta ansvar. Barnen är också med och bestämmer innehåll både i enskilda arbeten och teman som gäller hela arbetslaget. För att tränas i att ta ett eget ställningstagande används ibland "blundomröstning", man ligger med huvudet på bänken, blundar och räcker upp handen vid sitt val.

Att vara med och bestämma är viktigt, ett stort ansvar vilar på läraren som hela tiden måste introducera flera olika arbetssätt. Om inte ett rikt utbud finns väljer eleven gärna samma arbetssätt hela tiden. Med stigande ålder ökar elevernas ansvar för sitt skolarbete och för läxorna. För att kunna ansvar och ha inflytande krävs en öppen dialog och tydliga ramar. Det är viktigt att i olika situationer förstå vad som är förhandlingsbart och vad som icke är förhandlingsbart. Detta är ett sätt att lära sig att ingå i ett demokratiskt socialt sammanhang. De flesta klarar det bra, om de får rätt förutsättningar och rätt kravnivå. Dialogen, uttalandet att du nu är med och bestämmer behövs för att eleverna skall inse att de har inflytande. De läser då lärarna tydliggjort i vilka situationer som ett elevinflytande finns är också elevernas upplevelse av inflytande högre än när de inte tydliggör detta. De äldre eleverna leder själva sina utvecklingssamtal, ett ökat engagemang och inflytande av lärandet syns tydligt i de årskursernas enkätsvar.

Åk 6 eleverna planerade alla aktivitetsstationer för skolans gemensamma utedag i höstas. De ansvarade också för hur de olika elevgrupperna gjorde de olika aktiviteterna på stationerna. De hade också ansvar för att den egna, blandade, åldersgruppen genomförde alla samarbetsövningar vid stationerna på VI-dagen i våras. Utvärderingen visade att både elever och lärare var mycket nöjda med genomförandet av båda dessa dagar. Samarbetsnivån var mycket hög och 6:orna visade mycket gott prov på ledarskap.

På fritids finns storsamlingar som tydliggör barnens viktiga frågor. Det som förs fram skrivs minnesanteckningar kring, även en åtgärdsplan ingår. Samlingarna är också viktiga som möjlighet för alla att föra sin talan. Att strukturera talutrymmet är ett sätt att ge alla taltid.

Vad det gäller hur eleverna tar ansvar för miljö och material så är det inte lika bra. Det händer att man kliver på andras saker, slänger saker på golvet och gör mindre åverkan. Vi för ständigt dialog kring detta, men det är fortfarande ej tillfredsställande. Vi behöver föräldrarnas stöd i dessa sammanhang.

Olika former av grupper där elever tar aktivt ansvar finns på skolan t.ex. Klassråd, Elevråd, Matråd, "Gröna gruppen" och "Kropp och knopp grupp". Tanken är att så många som möjligt skall känna sig delaktiga och ta ansvar för gemensamma skolfrågor. Det tar tid att få det till ett reellt elevinflytande. Det måste ses som en process, en process som vi nu har nått långt i. Vi behöver bli bättre på att återkoppla där elevernas förslag inte är, av olika anledningar, genomförbara. Utvärderingar visar att vi inte varit tydliga i varför en del förslag inte är genomförbara.

Ett medvetet arbete läggs också ner på att medvetandegöra barnen om de situationer där de faktiskt har ett reellt inflytande över sin situation. De behöver också förstå vad som är möjligt att bestämma om, t.ex. få kunskap om att det finns en läroplan och skollag som är styrdokument och som måste följas. Resultat på frågan "jag vet vilka frågor jag kan vara med och bestämma om" är något lägre än förra året. Kan det vara så

att det ständigt måste diskuteras? Läraren tycker att de gör det, men det är tydligen inte tillräckligt.

De Lokala pedagogiska planeringarna bidrar till att bana väg för olika arbetssätt i lärandet. De ger eleverna både ökade möjligheter till inflytande och engagemang och därmed ökar också ansvaret för den egna kunskapsutvecklingen. Detta för att både få en variation och hitta de vägar som är optimala för den enskilde eleven. Målkontroller är ett stöd för elever i att veta var de befinner sig i sin kunskapsutveckling. Eleven är sedan med och tar ansvar för hur de kan fördjupa sin kunskap.

För att ge mer plats åt flickor, enkäten visar att det där fortfarande behövs ett aktivt arbete, har lärare använt fler direkta frågor och begränsat diskussionerna. Pojkarna tar generellt mer taltid än flickor, så ett aktivt arbete krävs. Att tydliggöra elevens resultat och stämma av hur de ser på skolarbetet ökar både ansvar och motivation, ett individarbete som ger plats också för flickorna.

Inom fritidsverksamheten uppmanas barnen till att initiera till olika aktiviteter. Att både ha en planerad verksamhet och ge mycket utrymme för barn att välja vad de vill göra är mycket viktigt inom fritidsverksamheten. Barnen också aktiva i att ha en trivsamt miljö, tydliga städrutiner finns, städansvar finns även för barnen.

Vi låter eleverna ta ansvar, det är olika hur de klarar det. De får stöd på olika sätt i att utveckla sitt ansvarstagande. Det är också viktigt att låta ansvaret ligga på åldersadekvat nivå. Flickor tar generellt mer ansvar än pojkar.

Flickor och pojkar upplever olika grad av ansvar och inflytande. Flickor känner sig mer nöjda i alla de sex delfrågorna.

Ökad måluppfyllelse genom:

- att fortsätta det aktiva arbetet i de olika råden
- att vidareutveckla "Klassråden"
- att ha mer fokus på vad som är möjligt att bestämma om
- att få eleverna att känna ansvar för och vara rädda om den materiella miljön och det som ingår i den
- att arbeta vidare med genusperspektivet genom diskussioner och fortbildning
- att låta eleverna ta mer ansvar i hur de skall nå målen
- att alla elever själva leder sitt utvecklingssamtal

HÄLSA OCH LIVSSTIL

Läroplanen, Lpo-94 uttrycker att "skolan skall sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen"

Mål

- Att bedriva ett hälsofrämjande arbete med dem som det berör

Reflektion - analys

Allt utvecklingsarbete kräver en gemensam grund att stå på. För Vitalisskolan är den gemensamma nämnaren "Barns hälsa och livsstil". Hälsa och kunskap hänger samman och är beroende av varandra. Ett arbetsklimat och en miljö som främjar barns hälsa ger lust och glädje till lärande. Ett träd som skall växa och utvecklas kräver starka rötter. Skolan är trädet, rötterna är värdegrunden. Detta är bakgrunden till Vitalisskolans arbete för att vara en "Hälsodiplomerad" skola.

Skolan är den viktigaste hälsofrämjande arean. Vårt ansvar är stort, alla barn går i skolan, vi som arbetar med de yngre är med och lägger den så viktiga grunden. Vårt arbete skall bedrivas med dem som det berör, dvs. eleverna. Det är också viktigt att ha ett helhetstänk kring hälsofrågor, både elever och personals arbetsmiljö vägs in för att nå målet att vara en "Hälsodiplomerad" skola.

Skolans hälsofrämjande arbete sker på olika sätt. Vårt fokus är på det friska. Målet är att ge eleverna förutsättningar att utveckla och stärka sin självkänsla, att lära sig fatta kloka beslut och att träna upp förmågan att hantera negativa känslor på ett konstruktivt sätt.

För att nå målen krävs olika slags insatser. Livskunskap som är schemalagt i alla klasser är en grundsten. Då tränas att hantera känslor, självkänedom, motivation, empati och social kompetens. Att ha vänner i skolan är en viktig friskfaktor. För oss är därför enkätfrågan i "Klassens kvalitetsrapport", "jag har någon att vara med i skolan" oerhört betydelsefull. I årets enkät svarade 95% att de har någon att vara med. Ett resultat som vi är mycket glada för.

Arbetslagen arbetar aktivt i grupper/klasser med kompismassage. Massagen har en positiv inverkan på barnen både enskilt och för atmosfären i klassrummet. Vi genomför också ett rörelseprogram i klassrummet som bygger på Friskis och Svettis motionstankar och som kallas "Röris", programmet används när aktiviteten i klassrummet sjunker.

Alla elever har utepedagogik som består av 40-80 minuter NO/utelektion/vecka. Under naturkunskapen är barnen ute i den skog som angränsar till vår skolgård. De arbetar då med naturuppgifter på ett konkret sätt. Barnen tränar också sin sociala kompetens genom att de arbetar mycket tillsammans. Skogen är också ett viktigt inslag i fritidshemmets verksamhet.

Seriesamtal startar redan med de yngsta barnen, det är en framgångsrik metod för att illustrera ett händelseförlopp som tagit en negativ vändning. Kompissamtal används också som metod för motsvarande situation, främst för de yngre barnen. Det handlar då om att reda ut situationer som inträffat, synliggöra ett förlopp. Stödjande samtal, används också. Det är en metod som används för att förebygga mobbing, men också för att stärka eleverna i både skolarbetet och i kamratrelationerna. De stödjande samtalen används både för en grupp barn och individuellt. De ger ett mycket gott resultat och uppskattas av både elever och föräldrar. Det är vårt ansvar att fånga upp barn som löper risk att må dåligt. Detta är en insats som är tydligt individrelaterad och förebyggande, det är oerhört viktigt för barnen att känna sig både sedda och bekräftade. En regelbunden dialog med föräldrar är också mycket viktig för barns välbefinnande.

"Komet" är en pedagogisk metod som stärker barns positiva beteenden och släcker ut de handlingar som inte är positiva. Mer än hälften av fritidspersonalen är utbildade i denna pedagogiska metod, de övriga får utbildningen till hösten.

Att ha elever med i olika råd är ett sätt att involvera dem i olika beslut som påverkar deras vardag. Vi har "Kropp och knopp gruppen" som arbetar med hälsofrågor, "Matrådet", "Gröna gruppen" med miljön i fokus, "Elevrådet" och "Kompisstödjarna" som är våra ögon och öron för att upptäcka elever som är ensamma och tendenser till mobbing.

Under året har vi också på andra sätt arbetat med hälsofrågor, ett exempel är "Hälsoveckan". Den veckan innehöll olika aktiviteter, gemensamma och klassvis. Gemensamt var en VI-dag med olika stationer. Det blev en mycket uppskattad dag där målet skolans VI-känsla verkligen visade sig. Årets åk 6 elever, en dynamisk grupp, var mycket goda förebilder vad det gäller samarbete och vi-känsla. Exempel på andra aktiviteter den veckan är yoga, streetdance, Afrikans dans och mellanmålsinformation.

Personalens hälsoinspiratör har gjort ett fantastiskt arbete med att uppmuntra och aktivera skolans personal till olika hälsofrämjande aktiviteter. Ett program har funnits för hela terminen, varje måndag har olika aktiviteter erbjudits på friskvårdstiden. Mycket uppskattat! Finalen var när vi var 23 personer från skolan som deltog i "Blodomloppet" på Djurgården.

Vår Hälsopolicy för barn och vuxna är nu reviderad och träder i kraft till hösten.

Ökad måluppfyllelse genom:

- att starta en elevhälsogrupp, EVH, inom skolan
- att ha en Hälsoinspiratör för eleverna
- att synliggöra vårt arbete bättre, t.ex. via hemsidan
- att utöka skolhälsovården ytterligare
- att utbilda nyanställda i Röris och kompismassage
- att utbilda i Röris 4

SKOLANS KVALITETSRAPPORT

Mål

Att öka elevernas ansvar och inflytande i skolan.

Metod

- eleverna i år 2-6 genomför årligen en enkät
- får resultat, betyg per fråga/område
- diskuterar, analyserar resultatet i klassen
- diskuterar, tar fram förslag till förbättringar - klassnivå, skolnivå
- skriver en enkel kvalitetsrapport

Reflektion

Kvalitetsindexen för områdena trygghet-trivsel, inflytande och utveckling-lärande varierar mellan 8.2-8.5 på Vitalisskolan. För samtliga skolor är variationen 7.4-8.0. Arbetsmiljöfrågorna har på Vitalisskolan indextalet 6.3 för samtliga skolor är det 5.5.

Trygghet och trivsel

Reflektion-analys

Vitalisskolan har övervägande mycket bra, dvs. höga, siffror på "trivsel-och trygghets" frågorna, Trivselfrågornas svar varierar mellan 74-95%. Det är frågan om "flickor och pojkar behandlas lika" som har lägre resultat, det är endast 74% som tycker att det är så. Eleverna upplever att pojkar har mer talutrymme än flickorna.

Flickor och pojkars resultat ligger nära varandra förutom för två frågor "på min skola pratar vi om hur vi ska bete oss". Det tycker 95% av pojkarna medan endast 79% av flickorna att vi gör. Den andra frågan "på min skola ingriper vuxna om någon blir illa behandlad" är det 92% flickor som instämmer i medan endast 85% pojkar håller med. Båda frågorna blir föremål för fortsatt diskussion.

De äldre eleverna, åk 5-6, har ett lägre resultat på trivselfrågorna än de yngre. På frågorna om trivsel-trygghet svarar de yngre barnen att det är viktigt att tänka positivt. De vill att man skrattar med sina kamrater, inte åt. De tycker också att det är bra att ha faddrar. Att det är många på skolan som bryr sig, är också en viktig faktor för barnen.

Barnens förbättringsförslag är att alla ska få vara med, att fortsätta och öka mobbningsarbetet och att alla ska vara snälla mot varandra.

De äldre tar i sin utvärdering upp om bristen på respekt. Upplevelsen att pojkar och flickor behandlas olika är stark hos de äldre eleverna. Förbättringsförslagen är mer pojk-flickprat, att alla lärare måste ingripa, att alla måste respekteras och att alla skall vara snälla mot varandra.

Det som skiljer sig från förra årets resultat är att barnen upplever att det är färre vuxna som ingriper om någon blir illa behandlad. Det är nu 89% mot tidigare 94%. Den stora gruppen av åk 6 elever har syns och hörts på skolan, speciellt i matsalen, det spelar säkert in. När detta blev tydligt startade ett intensivare samarbete mellan fadderklasserna och mellan åk 6 och förskoleklassen. De äldre läste för de yngre och därmed skapades relationer mellan barnen som gjorde att de äldre inte längre upplevdes som "busiga".

"Jag trivs bra på min skola" har ökat till 95%, det känns bra, däremot är det motsvarande sänkning till 95% på "Jag har någon att vara med". Skillnaden är så liten att det inte finns anledning att ta ett större grepp kring den. Däremot är det viktigt att följa upp i vilka klasser det finns barn som känner sig ensamma och varför de känner så.

Förbättringsåtgärder

- att det finns vuxna i omklädningsrummen kring idrottslektionerna
- att fullfölja önskade åtgärder för en bra skolgård under renoveringen
- att följa upp kamratsituationerna i klasserna

Inflytande

Reflektion- analys

Vad det gäller elevernas möjlighet till inflytande så är resultaten också genomgående mycket positiva. Vårt medvetna arbete med att ha många situationer där eleverna är med och påverkar börjar att ge resultat. Vi har ett antal olika råd, Klassråd, Matråd, Elevråd m.fl. där bl.a. olika frågor om skolmiljön diskuteras. I klasserna finns också ett medvetet arbete med att eleverna är med att både planera och utvärdera sitt eget arbete. Det är nu 97% som anser att de är med och utvärderar sitt arbete, en ökning med 5%. På frågan "jag är med och tar fram min IUP", är det en ökning från 85% till 94% som tycker att de är det. Samma ökning är det för frågan "jag vet vad jag kan vara med och bestämma om". Det är 88% av eleverna som vet vad de faktiskt kan vara med och bestämma om. Det är en ökning med 9% från förra mätningen. Alla inflytande frågor har i år ett högre procenttal, ökningen ligger mellan 2-9%.

Det syns att de elevaktiva utvecklingssamtalen får ett mycket positivt gensvar. Jag tror att arbetet med målen, skriftliga omdömen, de elevledda utvecklingssamtalen och regelbundna arbetsutvärderingar visar sig här.

De äldre barnen är missnöjda med att det inte alltid går att realisera deras förslag och att det som kan gå att förändra ändå inte genomförs. Vi vuxna behöver bli tydligare i att återkoppla till eleverna varför inte vissa förslag går att genomföra.

Förbättringsåtgärderna är till största del klassriktade, i alla klasser finns en plan för hur de skall genomföra sina förslag.

Det är fler flickor än pojkar som tycker att de är med och planerar sitt arbete och att de är med och skapar en bra skolmiljö.

Förbättringsåtgärder, elevernas synpunkter

- att lyfta fler frågor i de olika råden
- att läraren skall informera om vad de bestämmer
- att det som bestäms i råden snabbt skall genomförs
- att alla elever leder sina egna utvecklingssamtal

Utveckling och lärande

Reflektion- analys

För "utveckling och lärande" är det en förbättring vad det gäller de delar som handlar om utvecklingssamtalet. Det är tydlig ökning (8-9%) av antal elever som tycker att de har en viktig roll i samtalet och att det är ett bra stöd för lärandet. Däremot är det 4% färre som tycker att de får stöd. Åk 6 har mycket stödinsatser, men det är bara 85% pojkar respektive 75% flickor som upplever det så. Både flickor och pojkar får ett regelbundet, planerat stöd, men upplevelsen är inte så. Även här syns att de elevledda samtalen och arbetet kring måluppfyllelsen fallit väl ut. De små barnen tycker dock att det är svårt att diskutera dessa frågor.

Det är 98% av flickorna som tycker att de har en viktig roll i utvecklingssamtalet men bra 88% av pojkarna. Flickorna svarar generellt mer positivt på frågorna än pojkarna. Varför är det så? Genusfrågorna är en fråga som Vitalisskolan måste sätta fokus på.

De halvklasstimmar som nu finns i åk 1 och 2 skapar större möjligheter att individualisera lärandet. Lärarna är mycket nöjda med denna möjlighet att ge mycket individuellt stöd de första skolåren.

Några förbättringsförslag finns. En klass vill att målen finns på väggen. De äldre påpekar att målen inte är synliggjorda i bild, slöjd och idrott. Något att ta tag i. De önskar också fler lärare och fler grupper. Klasserna föreslår också att de själva ska ta ansvar för att det blir arbetsro. De äldre eleverna uttrycker att det är viktigt att man själv förbereder sig inför sitt samtal.

Förbättringsåtgärder, elevernas synpunkter

- att det skall finnas fler grupper
- att ha handledningssamtal med sin lärare

Arbetsmiljö

Reflektion- analys

Vitalisskolans indextal för Arbetsmiljöfrågorna är 6.3 att jämföra med samtliga skolors 5.5. Med tanke på en pågående renovering, då byte av lokaler och flytt är ett inslag i den dagliga verksamheten, samt att det är tydligt att lokalerna skall bli bättre är det glädjande att det är andra upplevelser av arbetsmiljön som överskuggar de praktiska förhållandena.

Matsalen och toaletterna är det som har fokus vad det gäller arbetsmiljön. Matsalen är trång och de bullriga sexorna tar mycket plats. Elevantalet har ökat de senaste åren. Situationen har dock varit bättre än jag befarade. Vi ser fram emot renoveringen!

Alla vet att de själva måste vara med och ta ansvar för att hålla toaletterna någorlunda fräscha och att prata tyst både i klassrummet och i matsalen.

Deras förbättringsförslag är både generella förslag och det som är viktigt för den enskilda klassen. Barnen har flera genomförbara förslag för en bättre arbetssituation.

Arbetsron i klassrummen varierar, de flesta är nöjda. Barnen är medvetna om att de tillsammans kan förbättra sin klassrumsmiljö. Även de yngre barnen föreslår förbättringsåtgärder som handlar om det egna uppförandet.

Flickor och pojkar tycker lika om arbetsmiljön förutom frågan "skolans lokaler är fräscha". Det är 96% av flickorna som instämmer, men bara 77% av pojkarna. Ännu en viktig fråga att diskutera kring.

Förbättringsåtgärder, elevernas synpunkter

- att renovera fler toaletter
- att toaletterna städas fler gånger per dag
- att lämna skolans toaletter fräscha
- att ha belöningssystem för klassen
- att själv påverka arbetsron in klassrummet
- att prata tystare i matsalen
- att få ett uppehållsrum för åk 6
- att städningen av idrottssalen blir bättre

Vitalisskolans handlingsprogram för arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling, 2009-2010

Inledning och syfte

Likabehandlingsplanen utgår från lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn eller elever (2 006:67). I lagen förbjuds diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Likabehandlingsplanens syfte är att främja lika behandling dvs. att alla barn och elever ska kunna känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt för sin egenart.

Definitioner

Kränkande behandling kan finnas i form av diskriminering och trakasserier.

Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang.

Gemensamt för all kränkande behandling är att den strider mot principen mot alla människors lika värde.

En viktig utgångspunkt är, att den enskildes upplevelse av kränkning alltid måste tas på allvar.

Vision

Vi vill att Vitalisskolan ska vara en mobbningsfri skola där barn, elever och vuxna känner både trygghet och tillit. Vi vill aktivt motverka alla former av diskriminering, trakasserier och andra former av kränkande behandling. Vi vill även medverka till att utveckla barns och elevers känsla för samhörighet med och ansvar för alla människor.

Mål

Grundläggande mål

Att alla på skolan:

- utvecklar sin förmåga att göra och uttrycka etiska ställningstaganden grundade på kunskaper och erfarenheter
- respekterar andra människors egenvärde
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt bidrar till att bistå andra människor
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen
- varje händelse av kränkande behandling skall resultera i en reaktion från de vuxna i skolan.

All personal ansvarar för

- att agera när någon utsätts för kränkande behandling
- att ingripa om någon bryter mot skolans regler

Klasslärare ansvarar för

- att en god kontakt finns med föräldrarna
 - att regelbundet vara observant och se/bekräfta eleverna
 - att regelbundet genomföra utvecklingssamtal och föräldramöten
 - att utreda och följa upp när elev kränker elev
-
- Rektor ansvarar för
 - att upprätta, genomföra samt följa upp och utvärdera skolans likabehandlingsplan. Arbetet sker i dialog med personal, elever och föräldrar
 - att utreda om personal kränker elev
 - att skolans pedagoger får kompetensutveckling, som ger dem kunskap att skapa goda och demokratiska relationer/miljöer

Utredning/rutin vid händelse

Vuxen kränker elev

- Om någon ser eller hör att en elev blir utsatt för kränkande behandling av en vuxen kontaktas omedelbart rektor.
- Elevhälsogruppen pratar omedelbart med utsatt elev och elevens föräldrar.
- Rektor ansvarar för samtal med den vuxne. Vid behov kallas fackliga förtroendemän till samtalet.
- Uppföljning sker med elev och föräldrar inom en vecka och sedan veckovis tills elev och föräldrar är nöjda.
- Eventuell vidare handläggning avgörs efter uppföljningen.
- Alla samtal dokumenteras

Elev/elever kränker elev

- Om någon ser eller hör att en elev blir kränkt ska den vända sig till sin klasslärare.
- Klasslärare ansvarar för utredning. Samtal med den kränkte ska ske så snart som möjligt.
- Utifrån samtalet med den kränkte tas kontakt med samtliga berörda och överenskommelser görs för att kränkningen inte skall upprepas
- Vid all form av kränkning kontaktas föräldrar till alla inblandade elever
- Uppföljning sker av klasslärare med förälder genom samtal varje vecka, med den som blivit kränkt och den som har kränkt tills alla parter är nöjda
- En bedömning skall göras av klasslärare/rektor om ett åtgärdsprogram bör upprättas för den/dem som är inblandade
- Utifrån det enskilda fallet kan även överväganden göras om åtgärder också bör vidtas i att förändra strukturer på grupp- och verksamhetsnivå
- Upphör inte kränkningen informeras i första hand
- Trygghetsteamet som tar upp ärendet som ett mobbingfall.
- Ovanstående händelseförlopp skall dokumenteras

Vid mobbning

- Om någon hör eller ser att en elev blir mobbad, ska man vända sig till sin klasslärare eller någon i Trygghetsteamet
- Om en elev blir mobbad av en vuxen, kontaktas omedelbart rektor. Rektor utreder ärendet omgående
- Personen som har berättat om mobbningen får vara anonym
- Om det behövs ännu mer information kommer Trygghetsteamet prata med eleven som berättat om mobbningen ännu en gång
- Trygghetsteamet pratar sedan med klassläraren
- Trygghetsteamet tar kontakt med den mobbade för ytterligare information

- Trygghetsgruppen träffar mobbaren utan förvarning
- Elever som träffat Trygghetsteamet har möjlighet att berätta hemma innan föräldrarna kontaktas
- Efter högst en vecka följer Trygghetsteamet upp hur det har gått sedan sist. Uppföljning sker genom elev och förädrakontakt
- Om mobbningen fortsätter kallas föräldrarna till samtal tillsammans med eleven, klassläraren, representant från Trygghetsteamet och rektorn
- Kan man trots detta inte bryta mobbningen gör skolan en anmälan till polis enligt socialtjänstlagen

Dokumentation

- Alla åtgärder dokumenteras (händelse, datum, inblandade elever/vuxna). Den som är ansvarig för handläggningen är också ansvarig för att dokumentationen görs.
- All dokumentation skall arkiveras den tid som föreskrivs. (5 år) Handlingsplan bif. som bil. 2

Kvalitetssäkring

- Likabehandlingsplanen är ett aktivt verktyg i skolans verksamhet som följs upp och revideras varje år. Dokumentationen redovisas i enhetens kvalitetsredovisning. Detta är rektorns yttersta ansvar

Tillsyn

- Huvudmannen för verksamheten eller rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion är skyldig att på uppmaning av en ombudsman eller av Statens skolverk lämna de uppgifter om förhållandena i verksamheten som kan vara av betydelse för tillsynen. De nedan nämnda ska inom sina respektive ansvarsområden se till att denna lag följs:
- Statens skolverk, Barn- och elevombudet för likabehandling (BEO)
- Jämställdhetsombudsmannen (JämO)
- Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO)
- Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning (HomO)
- Handikappombudsmannen (HO)

Mål för läsåret 2009-2010

- en enkel "kartläggningssenkät" skall utformas där eleverna ska få markera de platser på skolan, där de känner sig otrygga att vistas på
- Anti-mobbinggruppen byter namn till Trygghetsteamet
- Trygghetsteamet får fortbildning genom t.ex. föreläsningar
- elever och personal ska få utbildning genom stiftelsen Friends
- genomgång av Vitalisskolans värdegrund och likabehandlingsplan sker vid läsårsstart
- skolans regler tas upp och utformas på klassråd, arbetslagsråd och till sist i elevrådet
- Kompisstödjarna får utbildning av Friends
- Kompisstödjare träffas var tredje vecka, där skolans klimat är en stående punkt som alltid diskuteras.
- varje arbetslag skall ha elevvård som en fast punkt på dagordningen

Reflektion-analys

Under läsåret har en hel del satsningar på det förebyggande mobbingarbetet genomförts. Utbildningen genom Friends riktade sig till både Kompisstödjarna, eleverna och pedagoger. Arbetet med Kompisstödjargruppen har varit mer frekvent och haft en tydligare struktur detta läsår.

Trygghetsteamet har fått, detta läsår inga mobbingärenden, att handlägga. Detta är ett "kvitto" på att det förebyggande som sker har en mycket stor betydelse.

En genomgång av regler gjordes i början av läsåret, trots att vi använde oss av både klassråd och elevråd i arbetet visade det sig att värdegrundsfrågorna ändå inte var tillräckligt förankrade hos alla elever.

Kartläggningen av miljön där elever känner sig otrygga gav ett par punkter att åtgärda, omklädningsrummet är en plats som kräver personal. Varje år synliggörs ett par ställen där vuxna behövs.

Vi har inte lyckats med att Trygghetsteamet fått en riktad kompetensutbildning. De övriga punkterna är genomförda.

Mål för läsåret 2010-2011

att genomföra:

- ett strukturerat värdegrundsarbete i alla klasser/grupper vid höstterminens start
- inköp, komplettering av material/livskunskap till fritids
- fortsatt Kometutbildning för pedagoger
- Konsekvensstegen tydliggörs för eleverna
- fastställa en plan för hur skadegörelse ersätts av elev
- Kompisstödjarna möts varannan vecka
- utveckla fadderverksamheten, även förskoleklassen skall ingå
- personalförstärkning i omklädningsrummen
- fortbildning för Trygghetsteamet